

ЗАТВЕРДЖЕНО
наказом № 135
від «3 серпня 2018 р.

ІНСТРУКЦІЯ
з охорони праці № 1
для вчителя Сарненського районного ліцею «Лідер»

1. Загальні положення

- 1.1. Учителем може працювати особа, яка має спеціальну педагогічну освіту, підтверджену документом встановленої форми (дипломом).
- 1.2. При оформленні на роботу в Сарненський районний ліцей «Лідер» учитель повинен пройти попередній медичний огляд; при подальшій роботі медичні огляди проводяться періодично (один раз на рік).
- 1.3. З учителем повинні бути проведені інструктажі з охорони праці: вступний (при вступі на роботу), первинний (на робочому місці), повторний (один раз на шість місяців).
- 1.4. Учитель зобов'язаний виконувати посадові обов'язки, працювати за завданням свого керівника, додержуватися дисципліни праці, вчасно і точно виконувати вимоги охорони праці, добайливо відноситися до майна.
- 1.5. У разі необхідності з учителем проводять позаплановий та цільовий інструктажі з охорони праці.
- 1.6. Учитель допускається до самостійної роботи на персональному комп'ютері після проходження: вступного інструктажу, проведеного особою, яка призначена відповідальною за стан охорони праці за затвердженою інструкцією вступного інструктажу; первинного інструктажу на робочому місці.
- 1.7. Учитель зобов'язаний дотримуватися вимог по забезпеченню пожежної безпеки, знати місце знаходження засобів пожежегасіння, вміти користатися первинними засобами пожежегасіння, в тому числі вогнегасниками вуглекислотними марки ОУ-5, ОУ-10 або порошковими марки ОП-5, ОП-10.
- 1.8. Учитель повинен дотримуватися встановленого в навчальному закладі режиму праці та відпочинку і вимагати його дотримання від учнів.
- 1.9. Учитель повинен вміти надавати першу (долікарську) допомогу. У разі захворювання дитини чи нещасного випадку повинен негайно викликати медичного працівника.
- 1.10. Учитель один раз на три роки проходить навчання з охорони праці (безпеки життєдіяльності) з наступною перевіркою знань.
- 1.10. При виконанні професійних обов'язків на вчителя можуть діяти такі шкідливі або небезпечні фактори:
  - висока психофізіологічна напруга;
  - висока концентрація уваги;
  - небезпека ураження електроstromом;
  - небезпека виникнення загорань та пожеж;
  - порушення параметрів мікроклімату, передбачених для навчальних приміщень;
  - довготривалі статичні навантаження.
- 1.11. Учитель зобов'язаний оперативно повідомляти керівника навчального закладу:
  - про всі недоліки в навчальному процесі, які негативно впливають на здоров'я учнів,
  - а також у випадку ймовірності виникнення аварійної ситуації;
  - про кожний нещасний випадок з учнями та співробітниками. У цьому разі першочергові дії вчителя мають бути спрямовані на надання першої (долікарської) допомоги потерпілим та забезпечення безпеки учнів.
- 1.13. Учитель несе персональну відповідальність за життя та здоров'я учнів під час навчального процесу.
- 1.14. У своїй роботі учитель повинен активно пропагувати дотримання учнями вимог охорони праці, правил дорожнього руху, безпечної поведінки в побуті та громадських

місцях.

- 1.15. Знання і виконання вимог цієї інструкції є посадовим обов'язком учителя, а їх невиконання — порушенням трудової дисципліни, що тягне за собою відповідальність, встановлену чинним законодавством.

2. Вимоги безпеки перед початком роботи

- 2.1. Перед початком занять у навчальному приміщенні вчитель повинен перевірити стан меблів, обладнання, технічних засобів навчання, робочих місць учнів, їх відповідність нормам охорони праці, правилам техніки безпеки й санітарії та гігієни дітей та підлітків.
- 2.2. Перед допуском учнів у приміщення для занять учитель повинен перевірити справність електричних вимикачів і розеток, а також виключити наявність оголених контактів дротів електромереж.
- 2.3. При необхідності використання учнями обладнання, пристроїв, учитель повинен перевірити їх справність, наявність захисних засобів, відсутність травмонебезпечних факторів.
- 2.4. Учителю при роботі з персональним комп'ютером забороняється приступати до роботи:
  - при відсутності захисного екранного фільтра класу «повний захист»;
  - при відсутності спеціальної вилки з підключенням заземлення;
  - при виявленні несправності обладнання.
- 2.5. Учителю забороняється виконувати протирання вологою або мокрою серветкою електроустаткування, що знаходиться під напругою (вилка вставлена в розетку). Вологе або будь-яке інше прибирання робити при відключенному обладнанні.
- 2.6. Учитель виконує включення електроустаткування в мережу шляхом вставки справної вилки в справну спеціальну розетку для ПК.
- 2.7. Учитель повинен переконатися, що включення обладнання нікому не загрожує небезпекою.
- 2.8. На початку навчального року, а також перед початком занять за новою темою, проведенням лабораторних та практичних робіт вчитель зобов'язаний провести з учнями інструктаж (з безпеки життєдіяльності, охорони праці).
- 2.9. Учитель зобов'язаний ознайомити учнів з правилами безпечної експлуатації обладнання, інструментів, пристроїв, які використовуються в навчальному процесі.
- 2.10. При встановленні порушень вимог охорони праці в приміщенні для занять, учитель не повинен розпочинати чи продовжувати роботу з учнями до усунення недоліків, які загрожують їхньому життю та здоров'ю.
- 2.11. Учитель зобов'язаний повідомити керівника або відповідальну посадову особу навчального закладу про причини відміни занять у кабінеті.

3. Вимоги безпеки під час роботи

- 3.1. Учитель контролює обстановку під час занять та забезпечує безпечне проведення навчального процесу.
- 3.2. Під час занять у навчальному кабінеті виконується тільки та робота, яка передбачена розкладом і планом занять.
- 3.3. При проведенні демонстраційних робіт, лабораторних і практичних занять на допомогу вчителю повинен бути призначений лаборант, якщо це передбачено штатним розписом школи. Учням забороняється виконувати функції лаборанта.
- 3.4. Учителю під час занять забороняється виконувати будь-які види ремонтних робіт на робочому місці учня чи в приміщенні. Ремонт виконується спеціально підготовленим персоналом (електромонтером, слюсарем, електромеханіком).
- 3.5. Учителю при роботі на ПК забороняється:
  - 3.5.1. Торкатися одночасно екрана монітора і клавіатури.
  - 3.5.2. Доторкатися до задньої панелі системного блоку (процессора) при включеному живленні.
  - 3.5.3. Допускати попадання волого на поверхню системного блоку (процессора), монітора, робочу півверхню клавіатури, дисководів, принтерів та інших пристроїв.
  - 3.5.4. Виконувати самостійне розкриття та ремонт обладнання.

- 3.6. Учитель зобов'язаний дотримуватися послідовності включення ПК: включити блок живлення; включити периферійні пристрої (принтер, монітор, сканер тощо); включити системний блок (процесор).
- 3.7. Учитель зобов'язаний відключити ПК від електромережі: при виявленні несправності, при раптовому зникненні напруги електромережі, під час чищення та прибирання обладнання.
- 3.8. Якщо під час заняття раптово погіршився стан здоров'я одного з учнів або вчителя, мають бути прийняті екстренні заходи:
- при погіршенні стану здоров'я учня (запаморочення, втрата свідомості, кровотеча з носа і т. ін.) учитель надає йому необхідну першу (долікарську) допомогу та викликає медичного працівника;
  - при погіршенні стану здоров'я учителя учні повідомляють про це керівника закладу. Керівник надає допомогу хворому та вживає заходів щодо продовження заняття з учнями.

3.9. Працівник, який надає допомогу, повинен:

Знати:

- основні ознаки порушення життєво важливих функцій організму людини;
- загальні принципи надання першої допомоги та способи їх застосування до характеру ушкодження потерпілого;
- основні способи перенесення і евакуації потерпілих.

Уміти:

- оцінювати стан потерпілого й визначати, якої допомоги він перш за все потребує;
- забезпечити вільний прохід повітря для верхніх дихальних шляхів;
- виконувати штучне дихання «рот у рот» («рот у ніс») та закритий масаж серця й оцінювати їх ефективність;
- тимчасово зупинити кровотечу шляхом накладення джгута, давильної пов'язки, пальцевого прижиму судин;
- накладати пов'язки при ушкодженні (пораненні, опіку, обмороженні, забитті);
- надавати допомогу при переломах кісток, важкому забитті, термічному ушкодженні, тепловому та сонячному ударах, утопленні, отруєнні, непритомному стані;
- використовувати підручні засоби під час перенесення, вантаження та транспортування потерпілих;
- користуватися аптечкою першої допомоги.

3.10. Учителю забороняється залишати учнів, з якими він проводить навчальні заняття, екскурсії тощо, без нагляду.

3.11. Учитель повинен вживати заходи дисциплінарного впливу до учнів, які свідомо порушують правила безпечної поведінки під час заняття.

3.12. Учитель зобов'язаний повідомляти керівника закладу про всі недоліки в забезпеченні охорони праці, які знижують рівень безпеки життєдіяльності людини (норми освітленості, травмонебезпеки обладнання, інструментів тощо).

4. Вимоги безпеки після закінчення роботи

Після закінчення роботи вчитель зобов'язаний:

- 4.1. Привести в порядок робоче місце.
- 4.2. Прибрати в установлений місця наочні посібники, журнал, зошити, інструменти, інші матеріали.
- 4.3. Учитель зобов'язаний дотримуватися наступної послідовності вимикання ПК:
  - 4.3.1. Закрити всі активні задачі.
  - 4.3.2. Виключити живлення всіх периферійних пристроїв.
- 4.4. Учитель зобов'язаний оглянути й упорядкувати робоче місце і виконати кілька вправ для очей і пальців рук на розслаблення.
- 4.5. Учитель зобов'язаний по закінченні роботи (при тривалих перервах більше однієї години) або, ідучи з роботи, вийняти справну вилку зі справної розетки.

- 4.6. Зачинити вікна, кватирки, вимкнути світло та електрообладнання, закрити приміщення та здати ключі у місце їх зберігання.
- 4.7. Повідомити директора школи про виявлені порушення з охорони праці.

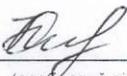
5. Вимоги безпеки в аварійних ситуаціях

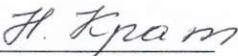
У разі виникнення аварійної ситуації учитель повинен:

- 5.1. Негайно повідомити керівника навчального закладу або представника адміністрації про виникнення аварійної ситуації, її місцезнаходження.
- 5.2. Діяти чітко, без метушні, запобігати проявам паніки серед учнів та співробітників.
- 5.3. Евакуювати учнів із приміщення швидко, без паніки по шляхах евакуації.
- 5.4. Дотримуватися при пожежі інструкції з пожежної безпеки для навчального закладу.
- 5.5. Надавати першу (долікарську) допомогу потерпілим в аварійній ситуації.
- 5.6. При виникненні аварійної ситуації при роботі з ПК працівник зобов'язаний:
  - 5.6.1. В усіх випадках виявлення обриву проводів живлення, несправності заземлення та інших пошкоджень електроустаткування, появі гарі негайно відключити живлення і повідомити про аварійну ситуацію керівнику.
  - 5.6.2. При будь-яких випадках збою в роботі технічного обладнання або програмного забезпечення негайно повідомити свого керівника.
  - 5.6.3. У випадку появи різі в очах, різкому погіршенні видимості - неможливості сфокусувати погляд або навести його на різкість, появі болю в пальцях і кистях рук, посиленні серцебиття негайно залишити робоче місце, повідомити керівнику.
  - 5.6.4. Не приступати до роботи на ПК до усунення несправності.

ПОГОДЖЕНО

Відповідальний з охорони праці закладу

(особистий підпис)

(ініціали, прізвище)